

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 185/2012-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť P. Č., U., právne zastúpeného advokátom JUDr. J. H., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 2 T/168/2008 a jeho rozsudkom zo 7. júla 2011, postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To/98/2011 a jeho rozsudkom z 3. októbra 2011 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tdo 62/2011 a jeho uznesením z 22. februára 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. Č. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. apríla 2012 doručená sťažnosť P. Č. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 T/168/2008 a jeho rozsudkom zo 7. júla 2011 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie okresného súdu“), postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To/98/2011 a jeho rozsudkom z 3. októbra 2011 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“) a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tdo 62/2011 a jeho uznesením z 22. februára 2012 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol v dôsledku zavineného konania pri dopravnej nehode, ktorej bol účastníkom, napadnutým rozhodnutím okresného súdu uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 a 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), za spáchanie ktorého mu súd uložil trest odňatia slobody v trvaní 1 roka s podmieneným odkladom na dobu 18 mesiacov a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 1 roka. Krajský súd na odvolanie sťažovateľa rozsudkom č. k. 3 To/98/2011-547 z 3. októbra 2011 zrušil napadnuté rozhodnutie okresného súdu v celom rozsahu a rozhodol o uznaní sťažovateľa vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona, za spáchanie ktorého mu uložil trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov s podmieneným odkladom na dobu 1 roka. Najvyšší súd sťažovateľom podané dovolanie uznesením sp. zn. 3 Tdo 62/2011 z 22. februára 2011 odmietol.

3. Sťažovateľ koncentroval svoje sťažnostné výhrady na postup a rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov, ktoré ustálili skutkový stav veci, teda priebeh a zavinenie za vznik udalosti dopravnej nehody, na podklade predovšetkým znaleckých zistení vyjadrených znalcom z odboru cestnej dopravy v znaleckom posudku. Sťažovateľ predložil ústavnému súdu vlastnú interpretáciu skutkových a z nich vyplývajúcich aj právnych okolností posudzovaného deja. V sťažnosti najmä uvádza: *„Ja som sa mohol maximálne dopustiť priestupku, pretože som mal o viac ako 20 % prekročiť povolenú rýchlosť... Ak by vodička vošla do križovatky a uvedomiac si, že nedala prednosť, mohla a mala zastaviť, bol by som ju obišiel. Ona však nedala prednosť a môj predpoklad, že zastaví, nevyšiel. Medzi*

prekročenou rýchlosťou a následkom nie je príčinná súvislosť. Táto bola celkom iste prerušená protiprávnym konaním vodičky, ktorá nedala prednosť v jazde.“ Postupu a rozhodnutiam všeobecných súdov sťažovateľ vytkol predovšetkým nesprávne právne posúdenie zisteného skutkového stavu veci, ktoré vyústilo do porušenia jeho základných práv v trestnom konaní. Tvrdí, že „Konaním pred vyšetrovateľom, prokurátorom a súdmi, došlo k porušeniu práva, aby moja vec bola spravodlivo prejednaná, aby ju prejednal nezávislý a nestranný súd v zmysle § 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Odvolací a dovolací súd porušili moje právo na účinný prostriedok nápravy podľa Čl. 13 Dohovoru. Domnievam sa, že došlo aj k porušeniu Čl. 7 Dohovoru – Uloženie trestu.“.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ v petite sťažnosti navrhol, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Uznesením Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Tdo 62/2011 zo dňa 22. 2. 2012, rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 3 To 98/2011 zo dňa 3. 10. 2011 a rozsudkom Okresného súdu v Bánovciach nad Bebravou, sp. zn. 2 T 168/2008 zo dňa 7. 7. 2011 bolo porušené právo P. Č.

Uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Tdo 62/2011 zo dňa 22. 2. 2012, Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 3 To 98/2011 zo dňa 3. 10. 2011 a Rozsudok Okresného súdu v Bánovciach nad Bebravou, sp. zn. 2 T 168/2008 zo dňa 7. 7. 2011 sa zrušujú a vec sa vracia Okresnému súdu v Bánovciach nad Bebravou, aby vo veci konal a rozhodol.

Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi zadostučinenie vo výške 1.000 €... a trovy právneho zastúpenia vo výške 323,50 €...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti

o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak [§ 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)]. Návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

II.A

K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozhodnutím okresného súdu

7. V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, ktorý znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných

orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

8. Pokiaľ ide o napadnuté rozhodnutie okresného súdu, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti tomuto rozhodnutiu bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok (čo sťažovateľ aj využil), a preto sťažnosť v tejto časti bolo potrebné odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.B

K namietanému porušeniu označených práv napadnutými rozhodnutiami krajského a najvyššieho súdu

9. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

10. Podľa judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie (ktorého porušenie sťažovateľ namieta, pozn.) zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04). Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a taktiež aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznamená právo na úspech v konaní pred

všeobecným súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v súdnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

11. Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 5 Tdo 47/2011 z 10. novembra 2011 v podstatnom uviedol:

«Najvyšší súd... na základe podaného dovolania zistil, že... podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku., lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Dovolanie umožňuje oprávneným osobám namietať zásadné porušenie procesnoprávných a hmotnoprávných ustanovení v rozhodnutiach súdov, a to z dôvodov, ktoré sú taxatívne upravené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. n/ Trestného poriadku.

V zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie už pri jeho podaní musí byť odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytýkajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo.

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok neslúži k revízii skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, alebo korigovať len odvolací súd. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu druhého stupňa, s výnimkou uvedenou v ustanovení § 371 ods. 3 Trestného poriadku. Námietka nesprávnosti skutkových zistení, prípadne nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôže zakladať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

Tento dôvod dovolania je daný iba v prípadoch, keď rozhodnutie súdov spočíva na nesprávnom právnom posúdení skutku alebo na inom nesprávnom hmotnoprávnom posúdení. Nie je možné s poukazom na dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je rozhodnutie založené, s výnimkou uvedenou v ustanovení § 371 ods. 3 Tr. por.

Dovolacie námietky obvineného týkajúce sa správnosti a úplnosti dokazovania a skutkových zistení sú mimo rámec obvineným uplatneného dovolacieho dôvodu, a preto k nim Najvyšší súd nijako nemohol prihliadať.

Najvyšší súd konštatuje, že bol správny a v súlade so zákonom postup Krajského súdu v Trenčíne, keď zrušil napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa a sám vo veci rozhodol v zmysle § 322 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolací súd tak postupuje, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozhodnutí správne zistený. Pritom nové rozhodnutie krajského súdu bolo pre obvineného priaznivejšie. Týmto postupom nedošlo ani k porušeniu práva na obhajobu, ani Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Toto rozhodnutie má náležitosti predpokladané zákonom, bolo riadne odôvodnené v súlade s § 163 ods. 3 Tr. por. Rovnako nepovažuje Najvyšší súd za procesnú chybu pri vyhotovení rozhodnutia, ak odvolací súd po zrušení rozhodnutia prvostupňového súdu v odôvodnení poukáže na skoršie rozhodnutie, pokiaľ sa pri rozhodovaní o tomto výroku spravoval rovnakými úvahami. Takéto rozhodnutie nemožno len na základe uvedeného postupu považovať za nezákonné a nepreskúmateľné.

Z hľadiska právneho posúdenia zisteného skutku Najvyšší súd uvádza, že krajský súd správne právne posúdil súdom prvého stupňa zistený skutkový stav a s jeho závermi sa stotožňuje aj Najvyšší súd. Podľa konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu (2 Tz 6/2006), ak vodič reaguje nesprávne na nebezpečnú situáciu, ktorú vyvolal iný účastník cestnej premávky porušením jej pravidiel a v dôsledku toho nezabráni dopravnej nehode, hoci pri správnej reakcii bolo možné nehode predísť, možno ho robiť zodpovedným za nehodu iba pokiaľ, pokiaľ mu na voľbu nesprávneho riešenia vzniknutej situácie možno pričítať zavinenie. Aj keď nehodu takto spoluzaviní nesprávnou reakciou na vzniknutú situáciu, spravidla nemožno posudzovať jeho konanie ako porušenie dôležitej povinnosti v zmysle § 138 písm. h/ Tr. zák. Tieto skutočnosti bral pri svojom rozhodnutí krajský súd do úvahy a na základe vyššie spomenutého dospel k správne právne posúdeniu zisteného skutku.

Pokiaľ obvinený vo svojom dovolaní poukazoval aj na konanie poškodenej a jej podiel na dopravnej nehode. Najvyšší súd k tomu uvádza, že v zmysle obžalovacej zásady je trestné stíhanie pred súdmi možné len na základe obžaloby podanej prokurátorom. Súd nemá oprávnenie, aby dával pokyny orgánom činným v trestnom konaní, koho majú trestne stíhať. Najvyšší súd v posudzovanej veci mohol v dovolacom konaní v súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom preskúmať právnu kvalifikáciu konania obvineného Č., voči ktorému sa konanie vedie a na ktorého bola podaná obžaloba, avšak nie konanie

poškodenej Š., ktorá v tomto konaní nevystupuje v pozícii obvinenej. Nie je totiž kritériom zákonnosti výroku o vine trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Tr. zák., z ktorého bol ako účastník dopravnej nehody uznaný za vinného vodič jedného vozidla, okolnosť, či bol, alebo nebol stíhaný a odsúdený tiež vodič, ktorý sa mal na vzniku dopravnej nehody spolupodieľať. Spoluzavinenie poškodenej na vzniku dopravnej nehody však konajúce súdy pri rozhodovaní o vine a treste obvineného Č. brali do úvahy.

Najvyšší súd považoval za potrebné ešte uviesť, že nie je nevyhnutnou podmienkou, aby súd zakázal výkon takej činnosti, v súvislosti s výkonom ktorej sa obvinený dopustil trestnej činnosti. Je len na uvážení súdu, či po zvážení všetkých okolností jednotlivito, či v ich súhrne pristúpi aj k uloženiu tohto trestu.»

12. Krajský súd v rozsudku sp. zn. 2 To/9/2011 z 9. marca 2011 v podstatnom uviedol:

«Krajský súd preskúmal napadnutý rozsudok vo všetkých jeho výrokoch, preskúmal i správnosť a zákonnosť konania, ktoré mu predchádzalo a po oboznámení sa s vykonanými dôkazmi, odvolaniu obžalovaného musel čiastočne prisvedčiť.

V prvej rade je potrebné konštatovať, že okresný súd vykonal rozsiahle dokazovanie, sám vykonal rekonštrukciu dopravnej nehody, podrobne vypočul znalca z odboru dopravy, a vykonal aj všetky ostatné dôkazy, pričom skutkové závery tak, ako ich uviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku vykonanému dokazovaniu zodpovedajú. Bolo teda bez pochybností preukázané za akých okolností došlo k predmetnej dopravnej nehode, za akých technických, a výhľadových pomerov zo strany vozidla obžalovaného i vozidla poškodenej. Bez pochybností zostalo, že obžalovaný prekročil v inkriminovanú dobu povolenú rýchlosť, pričom v zmysle zásady *in dubio pro reo* je potrebné túto ustáliť na rýchlosť 71 km/hod, ako aj to, že poškodená vošla do križovatky, v ktorej bola povinná dať prednosť vjazde vozidlám jazdiacim po hlavnej ceste. Je teda dostatočne preukázané, že na uvedenej dopravnej nehode majú svoj podiel obaja účastníci, resp. obe vozidlá. Krajský súd však pripomína, že pre rozhodnutie o vine či nevine obžalovaného, resp. o jeho podiele je rozhodujúce posúdenie technických príčin dopravnej nehody z právneho hľadiska. Pritom je potrebné vziať do úvahy schopnosti oboch vodičov, ktorí pre rozhodnutie na riešenie dopravnej situácie majú čas merateľný v zlomkoch sekundy či niekoľko málo sekúnd. V tomto prípade

minimálny čas na rozhodnutie pre zabránenie dopravnej nehody mal práve obžalovaný a podstatne viac poškodená.

Poškodená ako vyplýva zo znaleckého posudku a rekonštrukcie podľa názoru krajského súdu sa nedostatočne presvedčila o dopravnej situácii na hlavnej ceste vľavo a vošla do vozovky s vozidlom, ktorého akcelerácie je všeobecne v porovnaní s modernejšími vozidlami malá. Je síce pravdou, že sa so svojim vozidlom dostala až do protismerného jazdného pruhu, ale vytvorila nebezpečnú situáciu, aj keď nevytvorila podľa znalca náhlu prekážku, pri ktorej by nebol schopný žiadny vodič zabrániť dopravnej nehode.

Na druhej strane však prednosť vjazdu na hlavnej ceste ešte neznamená, že takýto vodič nie je povinný brať ohľad na konkrétnu dopravnú situáciu a na vodičov resp. vozidlá ktoré porušili dopravné predpisy. Ak tento vodič reaguje nesprávne na nebezpečnú situáciu, ktorú vyvolal iný účastník cestnej premávky porušením jej pravidiel, takže nezabránil dopravnej nehode, i keď pri správnej reakcii bolo možno nehode zabrániť je z právneho hľadiska vinný. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že obžalovaný mal dva spôsoby ako nehode zabrániť, reagoval však i v dôsledku prekročenia povolenej rýchlosti oneskorene a nesprávne. Takúto nesprávnu reakciu v tomto konkrétnom prípade však nie je možno považovať za porušenie dôležitej povinnosti v zmysle § 138 písm. h/ Tr. zák.»

13. Vzhľadom na obsahovú spojitosť napadnutého rozsudku krajského súdu s napadnutým rozsudkom okresného súdu považoval ústavný súd za potrebné citovať aj z podstatnej časti odôvodnenia rozsudku okresného súdu sp. zn. 2 T/168/2008 zo 7. júla 2011:

„Na základe vykonaných a vyhodnotených dôkazov mal súd za preukázané, že obžalovaný sa dopustil žalovaného skutku tak, ako súd ustálil vo výrokovej časti tohto rozsudku (súd po vykonanom dokazovaní v žalovanom skutku správne označil názvy ulíc a správne uviedol ustanovenia zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách, ktoré obžalovaný porušil). V danom prípade je obžalovaný jednoznačne a priamo usvedčený znaleckým dokazovaním, z ktorého bez pochyby vyplýva, že obžalovaný zvolil nesprávny spôsob jazdy, keď jednak nedodrжал predpísanú rýchlosť jazdy a následne zmenil smer jazdy tak, že vošiel do protismerného jazdného pruhu, kde došlo k zrážke

s poškodenou. Znalec v žiadnom smere nepripustil možnosť, že by poškodená vytvorila obžalovanému náhlu prekážku. Zároveň potvrdil, že aj pri prekročení rýchlosti obžalovaným o viac ako 10 km/ hod., by obžalovaný zabránil nehode. Obžalovaný však povolenú rýchlosť prekročil až o 16,78 km/ hod.. Rovnako znalec potvrdil, že obžalovaný mohol nehode zabrániť aj plným brzdným spomalením. Obžalovaný však zvolil smer jazdy tak, že vošiel do protismerného jazdného pruhu, kde vrazil do vozidla poškodenej. Podľa znaleckého dokazovania, by poškodená prešla popred vozidlo obžalovaného a zaradila by sa do svojho jazdného pruhu na hlavnej ceste, čo jej však obžalovaný zmenou smeru jazdy neumožnil. Podľa súdneho znalca poškodená nevytvorila obžalovanému náhlu prekážku. Výsledky znaleckého dokazovania zároveň korešpondujú s výpoveďou poškodenej, ktorá potvrdila, že zastala pred križovatkou a následne sa s vozidlom pohla dopredu, kde z ľavej strany uvidela svetla prichádzajúceho vozidla, pričom zaregistrovala, že ide rýchlejšie, preto pridala a presunula sa do svojho jazdného pruhu na hlavnej ceste, kde však už nepokračovala plynulé vjazde, nakoľko sa zrazila s vozidlom obžalovaného, ktorý do tohto jej pruhu vošiel. V danom prípade nie je relevantné, či poškodená dokázala odhadnúť presne na metre vzdialenosť, ktorá ju delila od vozidla obžalovaného ani to, ako rýchlo sa obžalovaný približuje, teda či jeho prekročenie rýchlosti je natoľko vysoké, že križovatkou nestihne prejsť, nakoľko súdny znalec potvrdil, že nemala čas s vozidlom cúvnuť a preto zvolila správne riešenie, že pridala a zaradila sa do svojho jazdného pruhu na hlavnej ceste. Z výpovede obžalovaného vyplýva, že tento síce išiel rýchlejšie ako bola predpísaná rýchlosť, nevykonal žiadne spomalenie z dôvodov obmedzovacích značení (prechody pre chodcov, výjazd vozidiel hasičského záchranného zboru), nakoľko tieto neboli potrebné, keďže na chodníkoch nestáli žiadni chodci a keď zbadal vozidlo poškodenej, ktoré sa už čiastočne nachádzalo v križovatke, zvolil uhýbací manéver doľava, teda do protismerného jazdného pruhu, pričom táto jeho výpoveď bola potvrdená aj znaleckým dokazovaním a korešponduje aj s výpoveďou poškodenej, avšak takýto spôsobom jazdy bol v konečnom dôsledku vyhodnotený ako nesprávny. Popísaný spôsob jazdy bol príčinou dopravnej nehody, pri ktorej došlo k zraneniu poškodenej. Napriek tomu, že obžalovaný sa bránil tým, že poškodená mu nedala prednosť vjazde, hoci mala túto povinnosť v zmysle dopravného značenia na ceste, z ktorej prichádzala, táto skutočnosť nemala podiel na dopravnej nehode, a to s ohľadom na nesprávne zvolený spôsobom jazdy obžalovaného. Zo znaleckého

posudku je zrejmé, že poškodená prednosť vjazde obžalovanému dala vzhľadom na povolenú rýchlosť, prednosť vjazde obžalovanému nedala len vo vzťahu k jeho výrazne prekročenej rýchlosti, ktorú však ako účastníčka cestnej premávky nie je povinná predvídať. Rovnako sa súd zaoberal tvrdením obžalovaného, podľa ktorého poškodená mala mať zaradený 3. rýchlostný stupeň, a preto jej prechod do jazdného pruhu nebol plynulý, no v danom prípade z výpovede súdneho znalca vyplynulo, že ak by poškodená mala taký stupeň zaradený, nebola by sa so svojim vozidlom pohla, a to s ohľadom na skutočnosť, že sa rozbiehala do kopca a rozbehnutie na 3. rýchlostnom stupni by bolo priam nemožné. Ďalej nebola potvrdená výpoveď obžalovaného vtom, že by poškodená nebola zastala, resp. spomalila, ale že mu náhle vošla do jeho jazdného pruhu. Aj v tomto prípade súd svoje závery opiera o znalecké dokazovanie a výpoveď znalca, a to v časti, kde znalec uvádza jednotlivé rýchlosti vozidla poškodenej s poukazom na vzdialenosť od miesta nehody, z ktorej je zrejmé, že rýchlosť poškodenej zodpovedá tomu, že zastala a postupne sa rozbiehala. Jej rýchlosť sa postupne zvyšovala, pričom zo znaleckého posudku je zrejmé, že táto rýchlosť sa postupne zvyšovala z rýchlosti 6,8 km/ hod. na 12,04 km/ hod. a následne na 15,04 km/hod. V čase stretu vozidiel spomalenie vozidla poškodenej predstavovalo 23,66 km/ hod.. Uvedené tak jednoznačne potvrdzuje skutočnosť, že poškodená nebehla obžalovanému náhle do jazdnej dráhy, ale práve naopak, snažila sa zrýchliť, aby jazdný pruh obžalovaného uvoľnila, nakoľko si všimla, že sa približuje rýchlejšie, ako by mal. V danej chvíli nemohla poškodená predpokladať, že obžalovaný prudko zmení smer jazdy a prejde do jej jazdného pruhu. Poškodená nemohla predpokladať, že obžalovaný zvolí nesprávny spôsob jazdy a v konečnom dôsledku vytvorí náhlu prekážku práve on poškodenej. Obžalovaný sa tiež bránil tým, že poškodená po nehode mala podľa neho povedať, že sa ponáhľala, táto skutočnosť však nebola potvrdená žiadnym dôkazom a súd v danom prípade uveril poškodenej, ktorá uviedla, že do práce sa neponáhľala, nakoľko nehoda sa stala v čase o 21.35 hod., pričom poškodená išla do práce, kde jej cesta trvá asi 2-3 minúty, pričom aj s prezlečením jej to trvá cca 10 minút. Pracovná doba jej začínala o 22.00 hod., a teda od nehody mala k dispozícii 25 minút, čo svedčí pre jej výpoveď, že sa neponáhľala. Tvrdenia obžalovaného o ponáhľaní sa poškodenej, o tom, že vytvorila náhle prekážku, nedala mu prednosť vjazde a vošla do križovatky tak, že ho ohrozila, vyhodnotil súd ako obranu obžalovaného s cieľom vyviníť sa. Takejto obrane súd neuveril vzhľadom na

vykonané dôkazy, a to najmä znalecké dokazovanie a výpoveď poškodenej. Pri dopravnej nehode spôsobenej obžalovaným došlo k zraneniu poškodenej, keď táto utrpela zlomeniu kĺbových výbežkov 6. a 7. krčného stavca, oblúka 6. stavca a posunutie medzi 6. a 7. stavcom. Poškodená utrpela podvrtnutie krčnej chrbtice ťažkého stupňa, tržnú ranu na čele na ľavej strane a pomliaždenie pravého palca na ruke. Najzávažnejším bolo poranenie krčných stavcov, nakoľko došlo k zlomenine a poškodeniu stavcov. Poškodená bola obmedzená aj na bežnom spôsobe života najviac podvrtnutím krčnej chrbtice, ktorá musela byť fixovaná pevným lincom a po zistení pretrvávajúcej instability si zranenie vyžiadalo operačný zákrok, ktorým bola riešená roztrhnutá medziplatnička a fixácia 2 stavcov. Následne bola potrebná rehabilitačná liečba a pre intolerancie materiálu bola progresívne odstránená kovová dlážka. Zranenie poškodenej malo charakter ťažkej ujmy na zdraví.

Preto súd uznal obžalovaného vinným zo spáchania žalovaného skutku, ktorý po právnej stránke kvalifikoval ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 od. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zákona, nakoľko poškodenej z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví, pričom svojím konaním zároveň porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu zo zákona, v danom prípade zo zákona č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách platnom v čase spáchania skutku. V danom prípade teda boli naplnené všetky pojmové znaky skutkovej podstaty uvedeného prečinu, tak po subjektívnej ako aj po objektívnej stránke.“

14. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je kvalifikovaná už spomínaným princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že

účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. V nadväznosti na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

15. Po oboznámení sa s obsahom napadnutých rozhodnutí najvyššieho súdu a krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obidva súdy konali v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretovali a aplikovali, ich úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich hmotnoprávných a procesnoprávných zákonných ustanovení sú obidva napadnuté rozhodnutia aj náležite odôvodnené.

16. Ústavný súd uznáva, že súčasťou práva na spravodlivé konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a ochranou proti takému uplatneniu (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorý v tejto súvislosti najmä judikoval, že právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamena, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. *Georgidias v. Grécko* z 29. mája 1997, Recueil III/1997). Zároveň však ESLP pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces

nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument, ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (napr. rozsudok vo veci Ruiz Torijo c. Španielsko z 9. decembra 1994, Annuaire, č. 303-B).

17. Obidva sudy vo svojich napadnutých rozhodnutiach v merite sťažovateľovej trestnej veci právne vyčerpávajúcím a ústavne súladným spôsobom reflektovali na ním vznesené námietky, s ktorými sa primerane vysporiadali, pričom neopomenuli vo svojich rozhodnutiach aj podrobne zdôvodniť a vysvetliť svoje úvahy, ktorých závery našli svoje premietnutie tak vo vykonanom dokazovaní, ako aj v ich zákonom zdôvodnení. Predovšetkým záver všeobecných súdov o preukázaní viny/zavinenia sťažovateľa za vznik udalosti dopravnej nehody a jeho zdôvodnenie predstreté v odôvodnení predovšetkým krajského súdu (v nadväznosti na právne závery predstreté v rozhodnutí okresného súdu, pozn.) je výsledkom rozumovo primeraného uváženia všetkých vykonaných dôkazov a z nich vyplývajúcich záverov, ktoré tento súd v súlade so zásadou voľného hodnotenia dôkazov zhodnotil samostatne a aj v ich súhrne (podľa zásady vyjadrenej v § 2 ods. 12 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov).

18. V súvislosti so sťažovateľom deklarovanej nespokojnosti s rozhodnutím najvyššieho súdu a rozhodnutím krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (obdobne aj základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy) nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutými rozhodnutiami ani najvyššieho súdu, ani krajského súdu a namietaným porušením označeného práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľov odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

19. Sťažovateľ v podanej sťažnosti (iba v jej texte, pozn.) namietal porušenie aj ďalších práv, a to podľa čl. 7 a čl. 13 dohovoru, pričom ich porušenie odvodzoval od porušenia práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. V tejto súvislosti však ústavnému súdu neposkytol žiadnu argumentáciu, ktorá by mohla byť východiskom ústavnoprávneho posúdenia prípadného porušenia týchto práv. Vzhľadom na skutočnosť, že po ústavnom prieskume napadnutých rozhodnutí krajského súdu a najvyššieho súdu ústavný súd nezistil sťažovateľom namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je aj ním podaná sťažnosť v tejto časti namietajúcej porušenie ďalších práv zaručených ústavou a dohovorom taktiež zjavne neopodstatnená.

20. Nad rámec svojej argumentácie ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľom podaná sťažnosť aj napriek skutočnosti, že sťažovateľ bol kvalifikovane zastúpený advokátom, disponovala podstatným nedostatkom spočívajúcim vo vade navrhovaného petitu, v ktorom sťažovateľ neuviedol, aké základné práva, resp. slobody boli v jeho prípade porušené. Ústavný súd je totiž v súlade s ustanovením § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný petitom návrhu; petit návrhu teda predstavuje podstatnú náležitosť podaného návrhu.

III.

21. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok v nej uvedených. Zároveň stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvej vety ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. apríla 2012

